

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	Gemeente Zwartewaterland
Aangevraagde activiteiten :	WNB Ontheffing soortenbescherming Uitbreiding van Bedrijventerrein Zevenhont-Oost en de N 759 Genemuiden
Datum ontvangst aanvraag :	27 september 2021
Locatie :	Bedrijventerrein Zevenhont en N759 Genemuiden
Datum beschikking :	12.01.2022
Kenmerk :	D2021-12-001435
Zaaknummer :	2021-009291

Datum verzending

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Ondertekening en verzending	5
A.4	Niet mee eens?	6
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	7
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	7
B.2	Algemeen	7
B.3	Soortspecifiek	8
B.4	Overige zaken	10
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	11
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	11
C.1.1	Bevoegdheid	11
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	11
C.1.2	Procedure	11
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	11
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	11
C.1.2.3	Relevante overige besluiten	11
C.1.3	Toetsingskader soorten	12
C.1.3.1	Wettelijke regels	12
C.1.3.2	Provinciaal beleid	12
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	12
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	12
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	12
C.2.2	Doel van het project	14
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	14
C.2.4	Periode	14
C.2.5	Onderliggende documenten	14
C.2.6	Aanvullende gegevens	15
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	15
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	15
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	15
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	15
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	18
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	18
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	18
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten	19
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	19
D.	SLOTCONCLUSIE	19

BIJLAGE 1. MAATREGELEN GROTE MODDERKRUIPER	20
BIJLAGE 2. INRICHTING WATERGANGEN EN HOUTWAL	24

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

van het adviesbureau Ecogroen heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend.

Deze hebben wij op 27 september 2021² ontvangen en geregistreerd onder kenmerk 2021-009291. Op 9 december 2021 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen.

De aanvraag is gedaan vanwege de uitbreiding van Bedrijventerrein Zevenhont met deelgebied Oost en werkzaamheden langs de N759 (herinrichten watergangen en aanleg rotonde) te Genemuiden. Bijgaand geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten. In het bijzonder gaat het om het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van egel, bunzing, hermelijn, wezel en grote modderkruiper te beschadigen of te vernielen⁴.

Deze ontheffing heeft betrekking op de uitbreiding van Bedrijventerrein Zevenhont met deelgebied Oost en werkzaamheden langs de N759 (herinrichten watergangen en aanleg rotonde) te Genemuiden.

Deze ontheffing treedt in werking op 1 februari 2022 en is geldig tot en met 31 maart 2028. Wij hebben een langere ontheffingstermijn opgenomen zodat kan worden toegezien op het vereiste beheer van de nieuwe watergangen.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit.

- Ecogroen, 5 juli 2021. Activiteitenplan Uitbreiding Zevenhont, Genemuiden. 20-636b;
- Ecogroen, 7 december 2021. Aanvullende informatie ontheffingsaanvraag 2021-009291, Zevenhont-Oost;
- Ecogroen, 3 december 2021. Notitie Aanvullende informatie ontheffingsaanvragen Genemuiden. 20-581/20-636/20-123;
- Ecogroen, 13 december 2021. Aanvulling ontheffingsaanvraag Zevenhont-Oost/N759 Genemuiden met kleine marterachtigen;

De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in B. *Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² Kenmerk provincie D2021-09-003375

³ Op basis van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

⁴ Art. 3.10 eerste lid b

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Zwartewaterland;
- Ecogroen, [REDACTED].

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

[REDACTED]

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk van het besluit te noemen, zoals dit is vermeld bij deze publicatie.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. De Staatscourant of het Provinciaal Blad waarin het besluit is gepubliceerd, heeft een datum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2021-12-001435). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige⁵, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁵ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Soortspecifiek

Grote modderkruiper

5. Bij de planning van de werkzaamheden aan de watergangen houdt u rekening met de kwetsbare periode van de grote modderkruiper. De kwetsbare voortplantingsperiode van de soort is april tot en met augustus. Verder zijn perioden met vorst en/of ijs op het water tussen november tot en met maart kwetsbare perioden. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen de kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn.
6. U realiseert het tijdelijke alternatieve leefgebied voor grote modderkruiper volgens de uitgangspunten en planning in bijlage 1.
7. In de kleinere sloten die worden gebruikt als voorplantingsgebied mag u de methodiek van het wegduwen te gebruiken. Dit geldt alleen voor de kleinere sloten die in de winterperiode drooggevalen zijn.
 - De sloten worden een week voor aanvang van het dempen/vergraven gemaaid (oever en waterplanten) met behulp van een maaikorf. Het vrijkomende materiaal wordt op de kant gelegd en gecontroleerd door de ecologisch deskundige. Eventueel aanwezige grote modderkruipers (en ander waterleven) worden overgezet naar het tijdelijk leefgebied. De te dempen/vergraven watergangen worden eerst aan beide uiteinden afgedamd.
 - Gronddammen worden gemaakt door vanaf de oever grond langzaam het water in te duwen, waardoor eventueel aanwezige grote modderkruipers de tijd en mogelijkheid hebben om te ontsnappen en niet bedolven raken.
 - In de afvoerzijde wordt een tijdelijke PVC-buis (doorsnee 30 cm) geplaatst. Vervolgens worden aan het andere uiteinde graszoden in de watergang geplaatst die door een kraan langzaam vooruit worden geduwd in de richting van het open water (en de dam met de duiker). Vis, amfibieën en ander waterdieren krijgen zo de mogelijkheid om te ontsnappen.
 - Tussentijds en op het eind wordt het in de sloot achtergebleven slib weggegraven, uitgespreid op het land en gecontroleerd door de ecologisch deskundige. Aangetroffen vissen, amfibieën en andere dieren worden zo spoedig mogelijk overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
8. Grotere watergangen worden afgevangen door elektrisch vissen. Hierbij mag alleen gebruik worden gemaakt van electrovisapparatuur met gelijkstroom.
 - De watergangen worden kort voorafgaand aan de werkzaamheden geschoond onder ecologische begeleiding. U maakt daarbij gebruik van een open maaikorf. Eventueel op de kant gebrachte vissen en ander waterleven worden door de ecologische deskundige overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
 - In de te dempen watergangen worden tijdelijke viskeringen aangebracht, zodat afgesloten compartimenten van maximaal 200 meter ontstaan. De viskeringen bestaan bijvoorbeeld uit damwandplaten die in de waterbodem worden gedrukt of gronddammen waarbij de grond vanaf de oever in het water wordt aangebracht. Gronddammen worden gemaakt door vanaf de oever grond langzaam het water in te duwen, waardoor eventueel aanwezige grote modderkruipers de tijd en mogelijkheid hebben om te ontsnappen en niet bedolven raken.
 - Vervolgens worden aanwezige vissen elektrisch weggevangen door een ecologisch deskundige. Eventueel wordt het waterpeil omlaag gebracht tot 30 à 40 centimeter. Gevangen vissen en ander waterleven worden door de ecologisch deskundige overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
9. Na het wegvangen en visvrij maken van de wateren op basis van voorschrift 7 of 8 kunnen de werkzaamheden (dempen/vergraven) worden uitgevoerd.
10. U richt bij de inrichting van het bedrijventerrein nieuw leefgebied in als optimaal leefgebied voor de grote modderkruiper. Dit leefgebied bestaat uit de nieuw aan te leggen watergangen met natuurvriendelijke oevers, over een lengte van 2.130 meter of meer (zie bijlage 2 van deze beschikking). Tenminste drie maanden voorafgaand aan de realisatie, legt u ons via het meldpunt

(meldpunt@overijssel.nl) een uitgewerkt ontwerp van de watergangen ter goedkeuring voor, waarin de dwarsprofielen, oppervlakten en geschiktheid als leefgebied voor grote modderkruiper zijn weergegeven en onderbouwd. Na goedkeuring van ons kunt u het leefgebied inrichten zoals hiervoor aangegeven.

11. U stemt het (water)beheer in de in voorschrift 10 bedoelde watergangen af op de habitateisen van de grote modderkruiper. U legt deze voorwaarden schriftelijk vast in een beheersovereenkomst. Deze beheersovereenkomst stuurt u binnen 3 maand na de afronding van de watergang naar ons toe via meldpunt@overijssel.nl.
 - De plasdrasbermen worden eens per 3 jaar gemaaid, waarbij jaarlijks 1/3 van het element wordt gemaaid. Het maaisel wordt afgevoerd. Ongewenste opslag van bomen en struweel wordt eens per 5 jaar verwijderd.
 - De sloot en slootkanten worden jaarlijks gefaseerd gemaaid (zowel de slootbodem als het natte en droge talud), waarbij één zijde van de sloot in zijn geheel wordt geschoond. Het maaisel blijft tenminste 48 uur liggen en wordt vervolgens verwerkt op het perceel of afgevoerd.

Egel, bunzing, hermelijn en wezel

12. Bij de uitvoering van de werkzaamheden aan de houtwal houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de betreffende soorten. Dit betreft de voortplantingsperiode (maart-september) voor egel, bunzing, hermelijn en wezel en (voor egel) de overwinteringsperiode (november-maart). In afwijking hiervan kan tijdens de overwinteringsperiode van de egel worden gewerkt als op basis van een voorafgaande inspectie de aanwezigheid van overwinterende egels kan worden uitgesloten.
13. Voorafgaand aan het verwijderen van de houtwal voert een ecologisch deskundige een gedetailleerde controle uit om na te gaan of egels of kleine marterachtigen aanwezig zijn. Indien na inspectie door de ecologisch deskundige blijkt dat er in gebied geen egels of kleine marterachtigen aanwezig zijn, kunnen de terreindelen in langzaam tempo gefreesd worden en afgegraven. Bij het vaststellen van in gebruik zijnde nesten van (overwinterende) egels of verblijfplaatsen van kleine marterachtigen worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld (zone van circa 2 meter rond het nest) tot de aanwezige exemplaren uit eigen beweging een ander heenkomen hebben gezocht.
14. Het leefgebied wordt ongeschikt gemaakt voor bewoning door de egel en kleine marterachtigen door opgaande begroeiing en (potentiële) rustplaatsen te verwijderen en vervolgens het werkgebied in een langzaam tempo kort te maaien of te frezen. Vervolgens wordt de vegetatie ook kort gehouden (max 10 cm) en vrijgehouden van blad en dergelijke.
15. Bij zowel het ongeschikt maken van het werkgebied als het herprofilen van de grond wordt in één richting gewerkt om eventueel aanwezige exemplaren de kans te geven om te ontsnappen.
16. U realiseert bij de inrichting van het industriegebied alternatief leefgebied met mogelijkheden voor verblijfplaatsen van egel, bunzing, hermelijn en wezel door de aanleg van een ca 15m brede houtwal die het terrein omzoomd (zie bijlage 2 van deze beschikking). In het logboek wordt aangegeven wanneer en op welke wijze aan deze voorwaarde is voldaan.

B.4 Overige zaken

17. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de egel, bunzing, hermelijn, wezel en grote modderkruiper.
18. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁶. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [naam gemeente] gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Zwartewaterland
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle e-mail: postbus@overijssel.nl

Uw project vindt binnen de invloedsfeer van een Natura 2000-gebied plaats. Het is niet uit te sluiten dat dit project effecten heeft op één of meerdere instandhoudingsdoelen van dit gebied en u hiervoor een vergunning nodig heeft (art. 2.7 Wnb). Op basis van de voorliggende aanvraag om ontheffing kunnen wij hierover geen besluit nemen. Als u zekerheid wilt over het wel of niet vergunningplichtig zijn, kunt u hiervoor een separate aanvraag bij ons indienen. Voor vragen over deze vergunning Wnb kunt u contact met ons opnemen (Overijssel Loket 038 499 88 99).

⁶ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁷ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁸ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017⁹ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁰ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

Daarnaast gebruiken wij voor beschermde soorten waar geen kennisdocument voor opgesteld is, ook de 'Handreiking Soortenbescherming in Overijssel' (Provincie Overijssel, 2021) bij onze toetsing.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

De aanvraag betreft de aanleg van het bedrijventerrein Zevenhont-Oost en N759. Dit plan maakt onderdeel uit van meerdere plannen binnen de gemeente Zwartewaterland waarbij het bedrijventerrein Zevenhont naar het oosten en zuiden wordt uitgebreid. Aan de zuidkant wordt ook een zonnenveld gerealiseerd. Daarnaast wordt er bij de N759 een nieuwe rotonde gerealiseerd ten behoeve van de toegang tot dit deel van het bedrijventerrein en er wordt langs de oostzijde een fietspad aangelegd. Verder wordt aan de zuidkant van Genemuiden waterberging gerealiseerd.

⁷ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁰ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

De aanvraag heeft alleen betrekking op het gedeelte Zevenhont-Oost en de aanpassing (rotonde) aan de N759. In de figuren hieronder wordt het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Deelgebied N759 / rotonde

Figuur 2. Deelgebied Zevenhont-Oost

Voor de realisatie van de plannen worden sloten grotendeels gedempt dan wel verlegd, opgaande begroeiing wordt verwijderd en het plangebied wordt bouwrijp gemaakt. Hierna wordt het plangebied bebouwd met bedrijfspanden en bestrating. Daar waar het (nieuwe) bedrijventerrein grenst aan het landelijk gebied, is een robuuste groenstrook voorzien ten oosten en zuiden met een gemiddelde breedte van 30 meter met daarin een dichte groenstrook, watergangen en schouwpaden t.b.v. onderhoud.

De waterbergingsopgave vindt in deze robuuste groenstrook gedeeltelijk een plek. De beplanting is streekeigen en inheems en bestaat uit bomen en een stevige onderbeplanting. De volgroeide strook zal minimaal 15 meter hoog zijn. In het eindbeeld zullen de bedrijven vrijwel volledig wegvallen achter de beplanting wanneer het groen in het blad staat.

Deelgebied Oost wordt ontsloten vanuit het westen, vanuit het bestaande bedrijventerrein. De rotonde vanaf de N759 dient ter ontsluiting van het zuidelijk gedeelte van het industriegebied. Het watersysteem van de (toekomstige) bedrijventerreinen wordt dusdanig gescheiden van het agrarisch watersysteem dat bij hevige regenval er stuwingsoptredt en de waterbergingsfunctie aan de zijde van het bedrijventerrein wordt benut. De te plaatsen stuwen zijn vispasseerbaar.

De werkzaamheden voor het dempen van de sloten, het verwijderen van de houtwal, het bouwrijp maken van het terrein staan (gefaseerd) gepland vanaf februari 2022 en duren naar verwachting maximaal 2,5 jaar. Een ontheffing wordt aangevraagd voor een periode van ca. 3 jaar (februari 2022 tot en met maart 2025). Hierbij wordt rekening gehouden met voorbereidende werkzaamheden en een eventuele uitloop van werkzaamheden als gevolg van onvoorziene omstandigheden.

C.2.2 Doel van het project

Realisatie bedrijventerrein als uitbreidingslocatie voor bedrijvigheid, ontsluiting van het bedrijventerrein.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor egel en grote modderkruiper van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen¹¹, van grote modderkruiper vraagt u ook ontheffing van het verbod deze opzettelijk te doden of te vangen¹².

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 februari 2022 tot en met 31 maart 2025.

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Ecogroen, 5 juli 2021. Activiteitenplan Uitbreiding Zevenhont, Genemuiden. 20-636b;
- Figuur plangebied Zevenhont-Oost;
- Figuur plangebied N759;
- Ecogroen, 30 april 2021. Aanvullend ecologisch onderzoek bedrijventerrein Zevenhont, Genemuiden. 19-527;
- RoyalHaskoningDHV, juni 2019. Quick scan flora en fauna Verkenning Zevenhont en omgeving BG4436;
- Ecogroen, 7 december 2021. Aanvullende informatie ontheffingsaanvraag 2021-009291, Zevenhont-Oost;
- Ecogroen, 3 december 2021. Notitie Aanvullende informatie ontheffingsaanvragen Genemuiden. 20-581/20-636/20-123;
- Ecogroen, 13 december 2021. Aanvulling ontheffingsaanvraag Zevenhont-Oost/N759 Genemuiden met kleine marterachtigen;
- Machtiging.

¹¹ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

¹² Art. 3.10, eerste lid, sub c Wnb

C.2.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 27 september 2021 ontvangen. Op 7 december 2021 en 13 december 2021 zijn wijzigingen op de aanvraag ¹³ ontvangen.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de grote modderkruiper en de 'Handreiking Soortenbescherming in Overijssel' (Provincie Overijssel, 2021) bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Activiteitenplan Uitbreiding Zevenhont'¹⁴ en wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een in 2019 uitgevoerde quickscan door Royal HaskoningDHV;
- Een nader onderzoek door Ecogroen met veldbezoeken tussen 16 maart 2020 tot en met 8 juni 2020.

Voor het onderzoek naar grote modderkruiper is gebruik gemaakt van schepnetonderzoek in 2020. Omdat grote modderkruiper met het schepnetonderzoek niet is vastgesteld - en mogelijk toch in lage dichtheden aanwezig is in het plangebied - is aanvullend e-DNA onderzoek ingezet. In het onderzoeksgebied is op twintig locaties met potentie voor grote modderkruiper een e-DNA monster genomen. De e-DNA analyse is uitgevoerd door Sylphium Molecular Ecology. Op basis van de resultaten van het e-DNA onderzoek komt grote modderkruiper voor in het plangebied. Op 9 van de 20 locaties die zijn bemonsterd voor e-DNA analyse is de soort ook daadwerkelijk vastgesteld. Deze locaties liggen verspreid door het plangebied. De brede en wat diepere watergangen worden naar verwachting vooral gebruikt als overwinteringsgebied door grote modderkruiper. Naar verwachting fungeren enkele ondiepe (rijk begroeide) slootjes in het plangebied als voortplantingsgebied en als opgroeigebied voor jonge grote modderkruipers. Gezien het intensief uitgevoerde schepnetonderzoek, wordt verwacht dat grote modderkruipers in het plangebied alleen in lage dichtheden aanwezig zijn.

Voor het onderzoek naar egel en kleine marterachtigen is gebruik gemaakt van wildcamera's, in combinatie met een beoordeling van de geschiktheid van het potentieel leefgebied. Aan de oostgrens van het huidige bedrijventerrein is een houtwal aanwezig. Het zuidelijk deel van deze houtwal valt binnen de actuele begrenzing van deelgebied Oost (ca. 100 m van de in totaal 400 m houtwal). Egels, bunzing, wezel en hermelijn kunnen verblijfplaatsen hebben in een dergelijk biotoop. De aanwezigheid van egel is ook met de cameravallen aangetoond. Ondanks het niet waarnemen, kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van bunzing, hermelijn en wezel niet worden uitgesloten.

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek afdoende is geweest om de aanwezigheid van soorten en de functies voor de soorten in kaart te brengen.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden voor het realiseren van het industrieterrein Zevenhont-Oost en de aanpassing van de N759 gaat verloren:

- Ca. 3.400 meter sloot dat (vanwege het intensieve beheer) beoordeeld is als suboptimaal zomerhabitat voor grote modderkruiper (paaigronden/opgroeigebied voor jongen);
- Ca. 1.830 meter sloot dat beoordeeld wordt als overwinteringsgebied voor grote modderkruiper.
- Circa 0,1 ha aan optimaal leefgebied van egel, bunzing, hermelijn en wezel in de vorm van een houtwal in deelgebied Oost (noord-westzijde).

¹³ Kenmerk provincie D2021-12-000969 en D2021-12-001974

¹⁴ Hoofdstuk 3 pagina 9 tot en met 12

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹⁵, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de grote modderkruiper of onze Handreiking soortbescherming. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de grote modderkruiper, egel, bunzing, hermelijn en wezel zoveel mogelijk geminimaliseerd. In *B. Voorschriften bij het besluit* zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

Grote modderkruiper

- Dempen of vergraven van wateren vindt plaats in de periode september tot en met maart, buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van grote modderkruiper (alleen bij een grondtemperatuur boven 0 °C en ijsvrij water). De genoemde perioden kunnen eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden.
- Er wordt voor de in het plangebied aanwezige grote modderkruipers tijdelijk leefgebied gecreëerd om de periode te overbruggen tussen de start van de graafwerkzaamheden en het opnieuw geschikt worden/ begroeid raken van de aan te leggen natuurvriendelijke oevers na de uitvoering van het project. In 2021 is ca. 1.800 meter alternatief leefgebied aangewezen dat optimaal wordt beheerd voor grote modderkruiper, zie bijlage 1, sloten a, b en c. In 2022 wordt nog ca. 300 meter alternatief leefgebied aangewezen ten noorden van Zevenhont-Oost (bijlage 1, sloten d en e). De sloten zijn eigendom van de gemeente.
In de bijlage 1 wordt ook de wijze van beheer weergegeven. Door het beheer specifiek te richten op de geschiktheid van de sloten voor de grote modderkruiper, wordt de draagkracht van deze sloten vergroot. Hierdoor zijn ze geschikt als tijdelijk leefgebied voor (het naar verwachting beperkte aantal) te verplaatsen grote modderkruipers vanuit het plangebied.
- Kleine sloten worden een week voor aanvang van het dempen/vergraven gemaaid (oevers en waterplanten) met behulp van een maaikorf. Het vrijkomende materiaal wordt op de kant gelegd en gecontroleerd. Eventueel aanwezige grote modderkruipers (en ander waterleven) worden overgezet naar het tijdelijk leefgebied. De te dempen/vergraven watergangen worden eerst aan beide uiteinden afgedamd. Gronddammen worden gemaakt door vanaf de oever grond langzaam het water in te duwen, waardoor eventueel aanwezige grote modderkruipers de tijd en mogelijkheid hebben om te ontsnappen en niet bedolven raken. In de afvoerszijde wordt een tijdelijke PVC-buis (doorsnee 30 cm) geplaatst. Vervolgens worden aan het andere uiteinde graszoden in de watergang geplaatst die door een kraan langzaam vooruit worden geduwd in de richting van het open water (en de dam met de duiker). Vis, amfibieën en ander waterdieren krijgen zo de mogelijkheid om te ontsnappen. Wel wordt tussentijds en op het eind slib weggegraven en uitgespreid op het land. Gevangen vissen, amfibieën en andere dieren worden spoedig mogelijk overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
- Grotere watergangen wordt kort voorafgaand aan de werkzaamheden geschoond onder ecologische begeleiding. Dit maakt het traject onaantrekkelijk voor vissen en amfibieën om zich op te houden. Eventueel op de kant gebrachte vissen en ander waterleven worden door de ecologische deskundige overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
- In de te dempen watergangen worden tijdelijke viskeringen aangebracht, zodat afgesloten compartimenten van maximaal 200 meter ontstaan. De viskeringen bestaan bijvoorbeeld uit damwandplaten die in de waterbodem worden gedrukt of gronddammen waarbij de grond vanaf de oever in het water wordt aangebracht. Gronddammen worden gemaakt door vanaf de oever grond langzaam het water in te duwen, waardoor eventueel aanwezige grote modderkruipers de tijd hebben om te ontsnappen en niet bedolven raken.
- Vervolgens worden aanwezige vissen elektrisch weggevangen door een ecologisch deskundige. Eventueel wordt het waterpeil omlaag gebracht tot 30 à 40 centimeter. Gevangen vissen en ander waterleven worden door de ecologisch deskundige overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
- Na het uitvoeren van bovenstaande handelingen zijn de wateren visvrij en kunnen de wateren - zonder nadere voorwaarden ten aanzien van grote modderkruiper - worden vergraven en/of gedempt.
- Voor grote modderkruiper ontstaat na de werkzaamheden nieuw leefgebied door het realiseren van ca. 2.170 meter nieuwe watergangen in combinatie met waterbergingszones (natuurvriendelijke oevers) in de nieuwe en te vergraven watergangen (bijlage 2).

¹⁵ Hoofdstuk 6 pagina 15 tot en met 18

- De bijlage geeft geen uitsluitel over welke watergangen bij deze aanvraag horen en welke bij eerder ingediende aanvraag van Zevenhont-Zuid. Daarnaast is op basis van de kaart de geschiktheid niet te beoordelen. Wij vragen u dan ook een ontwerp van de watergangen (profielen, oppervlakten) ter goedkeuring voor te leggen.
- Het beheer van de sloten wordt afgestemd op de eisen die grote modderkruiper stelt en wordt schriftelijk vastgelegd in een beheersovereenkomst (die ons ter goedkeuring wordt overlegd):
 1. De plasdrasbermen worden eens per 3 jaar gemaaid, waarbij jaarlijks 1/3 van het element wordt gemaaid. Het maaisel wordt afgevoerd. Ongewenste opslag van bomen en struweel wordt eens per 5 jaar verwijderd.
 2. De sloot en slootkanten worden jaarlijks gefaseerd gemaaid (zowel de slootbodem als het natte en droge talud), waarbij één zijde van de sloot in zijn geheel wordt geschoond. Het maaisel blijft tenminste 48 uur liggen en wordt vervolgens verwerkt op het perceel of afgevoerd.

De nieuw aangelegde/gewijzigde watergangen liggen in een groot netwerk van smalle en diepere sloten in de polder, zodat deze vanuit daar weer gekoloniseerd kunnen worden en voor grote modderkruiper te bereiken zijn. De grote modderkruipers worden niet actief vanuit het tijdelijke naar het nieuwe leefgebied verplaatst.

Afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde omdat er diverse maatregelen worden genomen zodat de in het plangebied aanwezige exemplaren worden ontzien. Deze worden verplaatst naar tijdelijk (geschikter gemaakt) leefgebied. Op de langere termijn komt nieuw leefgebied beschikbaar door de wijze van inrichting. Op deze manier worden negatieve effecten op de lokale staat van instandhouding van grote modderkruiper voorkomen.

Egel, bunzing, hermelijn en wezel

- Het bouwrijp maken van de houtwal in deelgebied Oost wordt zoveel mogelijk buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van egel en kleine marterachtigen en buiten de overwinteringsperiode van egel uitgevoerd. Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met de broedperiode van vogels. Dit betekent dat de werkzaamheden bij voorkeur worden uitgevoerd tussen 1 september en 1 november.
- Werken in de periode 1 november tot en met 15 maart is alleen mogelijk als uit een controle van een ecologisch deskundige blijkt dat geen overwinterende egels aanwezig zijn of als de werklocatie in de periode tussen 1 september en 1 november van hetzelfde jaar ongeschikt is gemaakt (en wordt gehouden) voor overwinterende egels. Voorafgaand aan werkzaamheden in deze periode worden pas uitgevoerd nadat uit een controle van de ecologisch deskundige blijkt dat er geen egels aanwezig zijn in het projectgebied. Bij het vaststellen van in gebruik zijnde nesten van egels worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld (zone van circa 2 meter rond het nest) tot de aanwezige egel uit eigen beweging een ander heenkomen heeft gezocht.
- De genoemde perioden kunnen eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden.
- Het leefgebied wordt ongeschikt gemaakt voor bewoning door de egel door opgaande begroeiing en (potentiële) rustplaatsen te verwijderen en vervolgens het werkgebied in een langzaam tempo kort te maaien of te frezen. Vervolgens wordt de vegetatie ook kort gehouden (max 10 cm).
- Voor egel en kleine marterachtigen wordt op de uitbreidingslocatie van Zevenhont-Oost in ruime mate nieuw leefgebied gerealiseerd in de vorm van een nieuwe houtwal van ca. 15 m breed langs de gehele rand (zie bijlage 2).

De lokale staat van instandhouding van egel, bunzing, hermelijn en wezel is niet in het geding. Afbreuk aan de (lokale) staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat slechts een deel van de bestaande houtwal verloren gaat en er diverse maatregelen worden genomen om te voorkomen dat exemplaren van egel of kleine marterachtigen geschaad of gedood worden tijdens de werkzaamheden. In de nieuwe situatie neemt de lengte aan houtwal sterk toe aangezien de uitbreiding van bedrijventerrein Zevenhont volledig wordt omzoomd met een groen-blauwe zone met opgaande begroeiing en natuurvriendelijke oevers. Om de periode tussen bouwrijp maken en ontwikkeling van nieuwe leefgebieden in de brede groenstrook te overbruggen zijn er bovendien voldoende alternatieve leefgebieden in de omgeving van het plangebied. Zo blijft het merendeel (300 van de 400 meter houtwal) behouden en blijven in de

omgeving (o.a. tuinen aan de wegen Hogedijk en Cellemuiden, begroeide oevers overige groenvoorzieningen aan onder andere de Biezenstraat en Hasselterdijk) voldoende alternatieve verblijfplaatsen en alternatief foerageergebied voorhanden.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de realisatie van het industrieterrein Zevenhont-Oost te Genemuiden leiden tot het opzettelijk beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van bunzing, egel, grote modderkruiper, hermelijn en wezel. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.10 lid 1a. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om grote modderkruiper opzettelijk te doden en te vangen. U gaat aanwezige dieren wegvangen om te voorkomen dat exemplaren van de soort gedood worden tijdens de werkzaamheden aan de sloten. Het is niet de bedoeling de dieren (definitief) aan de natuur te onttrekken. Het is in dit geval toegestaan om de grote modderkruiper te verplaatsen uit de directe gevarenszone naar een vergelijkbare habitat in de directe omgeving. Ontheffing voor het opzettelijk vangen is niet noodzakelijk.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project.

Het uitvoeren van de plannen is locatiegebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd, zoals blijkt uit de MER-planningsprocedure. Alternatieve inrichting voor het beoogde plan is geen optie, aangezien alternatieve inrichtingsmaatregelen niet het gewenste resultaat opleveren en bovendien geen meerwaarde hebben voor de aanwezige soort.

Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Voor de grote modderkruiper worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken.

De planning is volledig aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor de grote modderkruiper en egel. De werkzaamheden vinden plaats in de ecologisch meest gunstige periode. Het hanteren van een andere planning heeft voor de aanwezige soorten en eventueel aanwezige broedvogels geen voordelen.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig 'in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde'.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

De aanvraag is ingediend in verband met vaststelling van bestemmingsplannen en de ruimtelijke inrichting van het gebied als industrieterrein. De voorontwerp bestemmingsplannen voor de uitbreidingen van Zevenhont-Oost en Zevenhont-Zuid - waarin de uitbreidingen van het bedrijventerrein inclusief de robuuste landschappelijke inpassing worden vastgelegd - hebben tot 30 juni 2021 ter inzage gelegen. Uitbreiding past ook in de gemeentelijke structuurvisie uit 2012, waarin is aangegeven dat de unieke bedrijvigheidsstructuur in Zwartewaterland met veel maakindustrie en hiervan afhankelijke sectoren typerend en bepalend zijn voor de sociaal – economische structuur van de gemeente.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁶ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁷. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D. SLOTCONCLUSIE

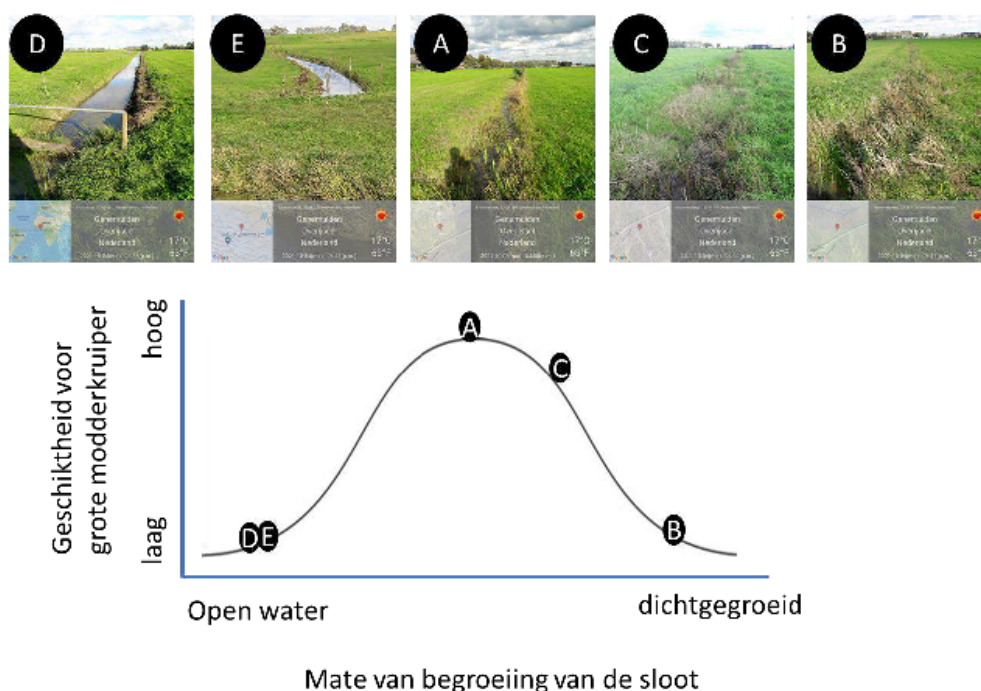
De ontheffing van de verbodsbepalingen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

¹⁶ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁷ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

Bijlage 1. Maatregelen grote modderkruiper

Figuur 1 De 5 sloten (A t/m E) en hun huidige geschiktheid voor grote modderkruiper. Foto's zijn genomen op 4 oktober 2021. De grafiek geeft een globale indicatie van de relatie tussen de mate van begroeiing van de sloot en de geschiktheid voor grote modderkruiper.

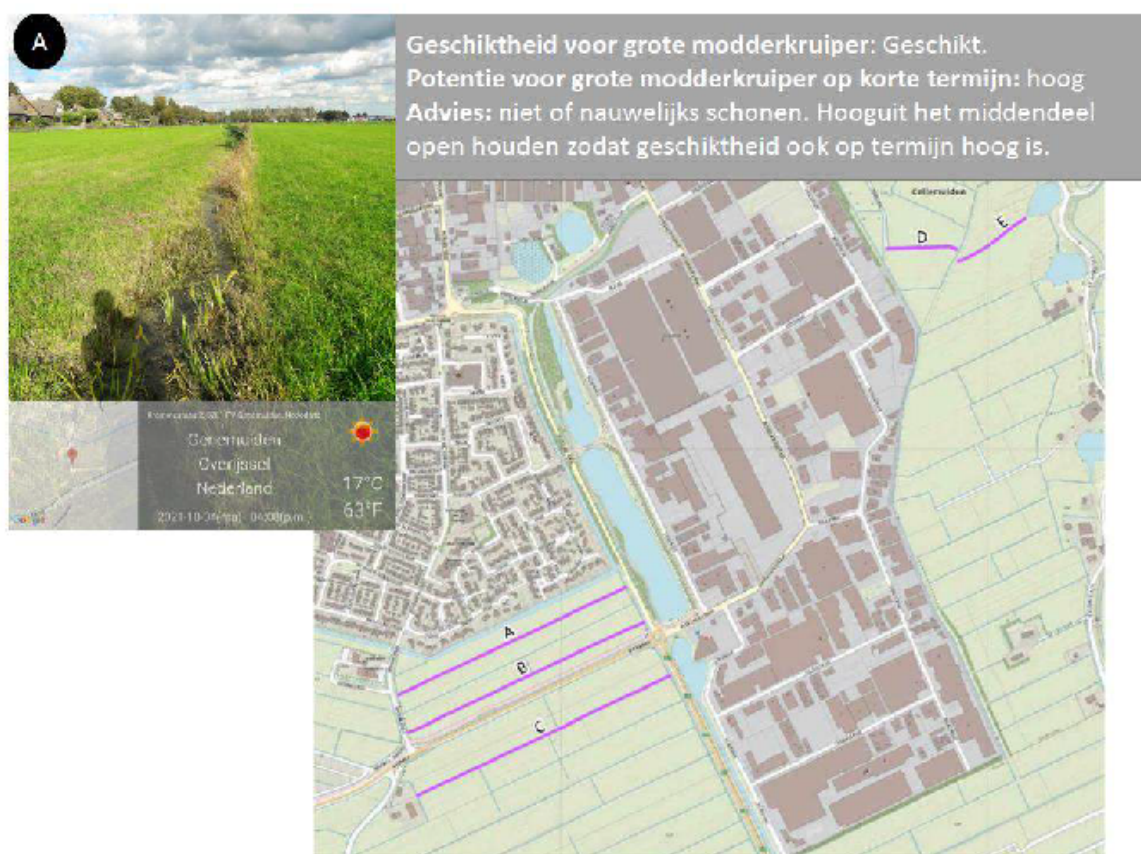
Tabel 2 Geschiktheid van sloten voor grote modderkruiper bij regulier beheer en aangepast beheer voor grote modderkruiper.

Sloot	Huidige geschiktheid	Geschiktheid bij regulier beheer	Geschiktheid bij aangepast beheer (voor grote modderkruiper)	Aangepast beheer sinds 15 oktober 2021
A	Hoog	Neemt af (wordt geschoond of groeit dicht)	Blijft hoog	Niet of nauwelijks schonen. Het middendeel open houden.
B	Laag	Laag (dichtgegroeid)	Neemt toe	Zuidelijke helft in de winter van 2021-2022 opschoonen en daarna met rust laten. Zo ontstaat er op de noordoever een drijvende kragge in combinatie met open water.
C	Hoog	Neemt af (groeit dicht)	Neemt toe	Zuidelijke helft in de winter van 2021-2022 opschoonen en daarna met rust laten. Zo ontstaat er op de noordoever een drijvende kragge in combinatie met open water.
D	Laag	Laag (wordt geschoond)	Neemt toe	Niet schonen.
E	Laag	Laag (wordt geschoond)	Neemt toe	Niet schonen.

Sloten A, B en C hoeven alleen in meer of mindere mate geschoond te worden om geschiktheid te behouden (A) of geschiktheid te verbeteren (B en C). Er ontstaat een combinatie tussen vegetatie en open water die optimaal is voor grote modderkruiper. Doordat vegetatie en waterleven reeds aanwezig zijn op deze locaties zijn deze sloten in de winter van 2021-2022 geschikt(er) te maken (B en C), danwel de geschiktheid optimaal te houden (A).

Alleen sloot A is nu optimaal. Zonder passend beheer zou sloot A minder optimaal worden: óf omdat de sloot geheel geschoond wordt, óf omdat de sloot juist dichtgroeit. Door heel gericht te schonen blijft de sloot de komende jaren geschikt. Ten opzichte van regulier beheer verhoogt de voorgestelde, maatwerkgerichte aanpak de draagkracht van de sloten A, B en C voor de grote modderkruiper. In de sloten A, B en C zijn mogelijk dus wel grote modderkruipers aanwezig, maar door aanpassing van het beheer wordt gezorgd dat de sloten een grotere drachtkracht krijgen en dus meer grote modderkruipers kunnen herbergen.

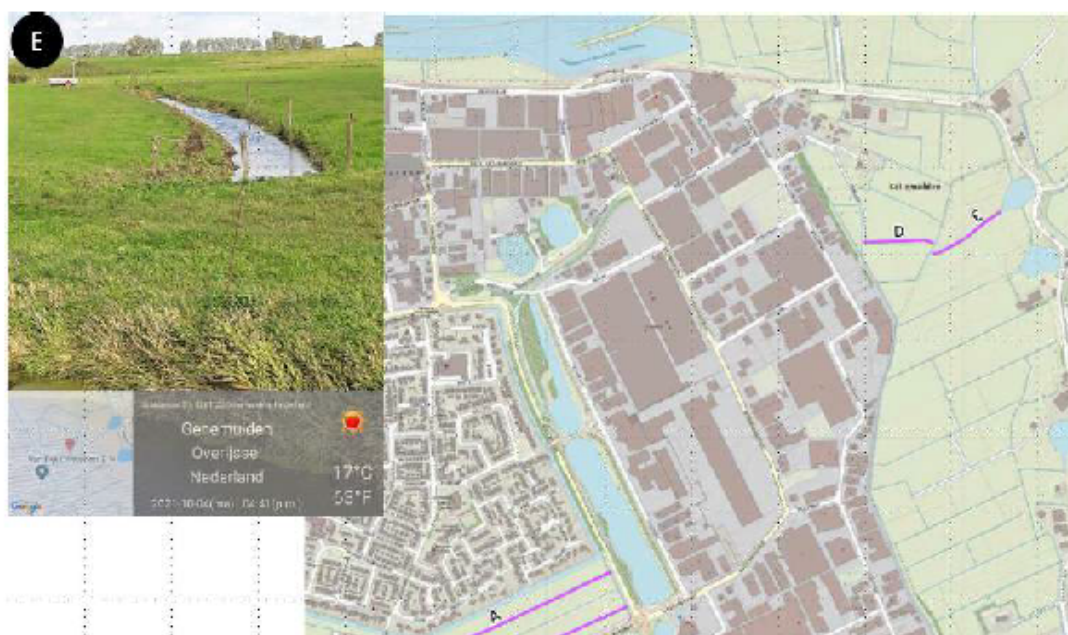
Door de gespreide uitvoering van de projecten in tijd (niet alle projecten gaan op hetzelfde moment in uitvoering) worden ook niet alle aanwezige grote modderkruipers in een heel korte periode uitgezet op de uitzetlocaties, maar verspreid over 2022 en 2023 en verspreid over de uitzetlocaties.

Geschiktheid voor grote modderkruiper: Laag
Potentie voor grote modderkruiper op korte termijn: Beperkt (op vroegst in najaar 2022)
Advies: Oevers en sloot komende jaren niet schonen vergroot kansen voor grote modderkruiper.

Geschiktheid voor grote modderkruiper: Laag
Potentie voor grote modderkruiper op korte termijn: Beperkt (op vroegst in najaar 2022)
Advies: Oevers en sloot komende jaren niet schonen vergroot kansen voor grote modderkruiper.

Bijlage 2. Inrichting watergangen en houtwal

